

Wstęp

Prawo pracy w Polsce pierwszych lat XXI wieku znalazło się w sytuacji sprzyjającej głębokim przemianom i prowadzącym do nich przeobrażeniom. Pierwsze, podstawowe działania w tym zakresie zostały już przeprowadzone. Po zmianach ustrojowych RP prawo pracy zostało przystosowane w stopniu niezbędnym do najpilniejszych potrzeb społecznej gospodarki rynkowej (o co zadbały kolejne parlamenty, rządy i partnerzy społeczni i do czego w zasadniczy sposób przyczyniła się działająca w latach 90. Komisja ds. Reformy Prawa Pracy, kierowana przez Profesora Tadeusza Zielińskiego). Jednocześnie, polskie prawo pracy wprowadzone zostało stopniowo w orbitę oddziaływania prawa europejskiego, co umożliwiło ratyfikowanie przez RP w 1997 r. Europejskiej Karty Społecznej (z 1961 r.) Rady Europy, a przede wszystkim spełnienie wymogów dostosowawczych do „*acquis communautaire*”, jako uprzedni warunek dokonanej już akcesji Polski do Unii Europejskiej.

Oba powyższe osiągnięcia stwarzają warunki dla poważnych zmian legislacyjnych w prawie pracy niezbędnych dla efektywnego działania tego prawa we współczesnych warunkach i kształtowania się stosunków społecznych w Polsce na europejskich zasadach. W 2005 r. prace Komisji Kodyfikacyjnej Prawa Pracy, kierowanej przez Prof. dr hab. Michała Seweryńskiego, prowadzone zarówno w zakresie indywidualnego, jak i zbiorowego prawa pracy, osiągnęły etap bliski ich zakończenia. Jednocześnie, w płaszczyźnie teoretycznej, dojrzewa inicjatywa przygotowania pierwszego w Polsce Systemu Prawa Pracy. Prezentowane w niniejszym zbiorze opracowania naukowe przygotowywane były z myślą o ich pomocniczości dla obu powyższych wielkich zadań i zamierzeń.

Przedstawiony w niniejszej książce zbiór studiów stanowi wynik pracy badawczej wykonanej w ramach projektu Komitetu Badań Naukowych pt. „Kierunki i strategie rozwoju prawa pracy RP w warunkach gospodarki rynkowej i integracji europejskiej”, realizowanego w latach 2001–2004 w Instytucie Nauk Prawnych PAN pod kierownictwem Profesora Tadeusza Zielińskiego, Członka rz. PAN, a po jego śmierci – Prof. dr hab. Marii Matey–Tyrowicz (INP PAN). Autorzy mają nadzieję, że studia te przyczynią się do realizacji wspomnianych wielkich zamierzeń polskiego prawoznawstwa, a przy tym spotkają się z życzliwym zainteresowaniem szerszego środowiska nauki i praktyki prawa pracy.

Maria Matey–Tyrowicz

Warszawa, lipiec 2005 r.